

Työehtosopimuksen yleissitovuuden
vahvistamislautakunta

1(10)

22-16

28.2.2022

TOIMINTAKERTOMUS 2021

Sisällys

Yleistä.....	3
Yleissitovien työehtosopimusten kääntäminen ja julkaiseminen.....	4
Vahvistamislautakunnan kokoonpano.....	4
Vahvistamislautakunnan kokoukset.....	5
Vahvistamislautakunnassa käsiteltävät asiat.....	5
Vahvistamislautakunnan tekemät päätökset.....	5
Valitukset vahvistamislautakunnan päätöksistä.....	5
Vahvistamislautakunnan toimintamenot (€) 1.1. – 31.12.2021.....	5

Liite:

Työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamislautakunnan vuonna 2021 tarkastelemat työehtosopimukset

Yleistä

Työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamislautakunnan toiminta perustuu lakiin työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamisesta (56/2001). Se puolestaan liittyy samanaikaisesti annettuun työsopimuslakiin (55/2001). Lautakunnan tehtävänä on vahvistaa, mitkä työehtosopimukset ovat työsopimuslaissa tai erityösopimuslaissa (756/2011) tarkoitetulla tavalla yleissitovia ja mitkä ovat yleissitovuutta vailla.

Vahvistamislautakunnan toimikausi on viisi vuotta. Valtioneuvosto asetti 6.5.2021 lautakunnan sen viidenneksi toimikaudeksi 1.6.2021 – 31.5.2026.

Vahvistamislautakunta muodostuu sivutoimisesta puheenjohtajasta ja kahdesta sivutoimisesta jäsenestä. Heillä kaikilla on henkilökohtainen varajäsen. Puheenjohtajan ja hänen varajäsenensä on oltava tuomarin virkaan vaadittavan tutkinnon suorittaneita ja heidän sekä muiden jäsenten on oltava työsuhdeasioihin ja työlöihin perehtyneitä. Lautakunnan puheenjohtaja, jäsenet tai heidän varajäsenensä valitaan henkilöistä, joiden ei voida katsoa edustavan työnantajien eikä työntekijöiden etua. Lautakunta voi ottaa sihteerin tai sihteereitä.

Vahvistamislautakunta toimii sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä. Se on tehtävässään riippumaton. Lautakunnassa käsiteltävät asiat valmistellaan ministeriön työ- ja tasa-arvo-osastolla, joka toimii muutoinkin lautakunnan toimistona. Ministeriön vuoden 2021 toimintasuunnitelmassa lautakunnan tehtäviin osoitettiin käytettäväksi yhteensä noin 30 henkilötyökuukautta.

Vaikka työehtosopimukset tehdään määräaikaiseksi sopimuskaudeksi kerrallaan, niitä koskevia vahvistamispäätöksiä ei tehdä sopimuskausittain. Kun uudeksi sopimuskaudeksi tehtyä työehtosopimusta on työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamisesta annetussa laissa tarkoitetussa mielessä pidettävä samana kuin sitä, jota aikaisempi päätös koskee, ei uutta päätöstä yleensä ole tarpeen tehdä. Yleissitovuutta koskeva päätös on voimassa, kunnes lautakunta on uudelleen käsittelyä koskevasta hakemuksesta tai oma-aloitteisesti päättänyt toisin tai kunnes työtuomioistuin on käsitellyt lautakunnan uutta päätöstä koskevan valituksen.

Työehtosopimus kentässä tapahtuvien muutosten vuoksi vahvistamislautakunta joutuu harkitsemaan, onko vahvistamisen edellytyksissä tai työehtosopimusten yksilöinnissä tapahtunut sellaisia muutoksia, jotka edellyttävät lautakunnan käsittelyä. Uutta käsittelyä edellyttää työehtosopimuksen soveltamisalan muuttuminen ja sopimusosapuolten vaihtuminen. Silloin kun soveltamisala muuttuu tai osapuolet vaihtuvat, sopimusta ei voida enää pitää sinä samana, jota aikaisempi päätös koski. Näiden lisäksi esimerkiksi kokonaan uudet ja entisistä sopimuksista yhdistetyt työehtosopimukset edellyttävät uusien vahvistamispäätösten tekemistä.

Jotta lautakunta pystyy asianmukaisesti seuraamaan työmarkkinoilla tapahtuvaa kehitystä ja työehtosopimusten yleissitovuuden kannalta merkittäviä muutoksia, selvitetään kaikkien valtakunnallisten työehtosopimusten edustavuus sopimuskausittain samaan tapaan kuin sopimusta ensimmäistä kertaa tarkasteltaessa. Kun oleellisia muutoksia ei ole tapahtunut, vahvistamislautakunta toteaa tämän, eikä työehtosopimuksen yleissitovuutta oteta uudelleen käsiteltäväksi, eikä uutta päätöstä anneta.

Kertomusvuoden aikana lautakunta siirtyi sähköiseen työehtosopimusten käsittelyyn. Uusi sähköinen asianhallintajärjestelmä VirastoVahva otettiin käyttöön 22.11.2021. Hankinta toteutettiin sosiaali- ja terveysministeriön määrärahoilla.

Yleissitovien työehtosopimusten kääntäminen ja julkaiseminen

Vahvistamislautakunnan tehtävänä on huolehtia siitä, että yleissitovat työehtosopimukset julkaistaan joko suomen tai ruotsin kielellä ja käännöksenä toisella kansalliskielellä. Käytännössä tämä on merkinnyt sitä, että ne sopimukset, joita sopijapuolet eivät tee sekä suomeksi että ruotsiksi, käännetään ruotsiksi ja julkaistaan käännöksinä valtion säädöstietopankki Finlexissä. Työehtosopimukset käännetään Valtioneuvoston hallintoyksikön (VNHY) määrärahoilla.

Vahvistamislautakunnan kokoonpano

Puheenjohtaja:

Tapani Vasama, hovioikeuden presidentti, Vaasan hovioikeus
Henkilökohtainen varajäsen Saini Siitarinen, hovioikeudenneuvos, Helsingin hovioikeus

Jäsenet:

Ulla Liukkunen, professori, Helsingin yliopisto
Henkilökohtainen varajäsen Johanna Helminen, käräjätuomari, Itä-Uudenmaan käräjäoikeus

Jari Murto, apulaisprofessori, Helsingin yliopisto
Henkilökohtainen varajäsen Nico Steiner, hallitusneuvos, työ- ja elinkeinoministeriö

Lautakunnan sihteerit/esittelijät:

Jarno Virtanen, neuvotteleva virkamies, sosiaali- ja terveysministeriö
Tanja Ylitöyrä, hallitussihteerit, sosiaali- ja terveysministeriö
Kaisu Ahtola, hallitussihteerit, sosiaali- ja terveysministeriö

Lautakunnassa käsiteltävien asioiden muut valmistelijat:

Leena Alanko, suunnittelija, sosiaali- ja terveysministeriö

Lautakunnan toimiston tehtäviä hoitava henkilökunta:

Antti Rautio, hallinnollinen avustaja, sosiaali- ja terveysministeriö

Terhi Ullakonoja, säädösvalmisteluavustaja, sosiaali- ja terveysministeriö

Vahvistamislautakunnan kokoukset

Vahvistamislautakunta piti yhdeksän (9) kokousta vuoden 2021 aikana. Ne pidettiin koronapandemian takia etäkokouksina Skype-/Teams-yhteydellä.

Vahvistamislautakunnassa käsiteltävät asiat

Lautakunta seuraa työmarkkinoilla tapahtuvaa kehitystä. Koska se voi viran puolesta ottaa yleissitovuusasian uudelleen käsiteltäväkseen, se on tarkastellut yleissitovuuteen vaikuttavia muutoksia työehtosopimuksittain. Uuden päätöksen antamiselle on ollut tarvetta vain osassa työehtosopimuksia, mutta yleissitovuuden vahvistamisen edellytysten selvittäminen on ollut käytännössä yhtä perusteellista muidenkin työehtosopimusten osalta.

Vahvistamislautakunnan tekemät päätökset

Vahvistamislautakunta tutki yhteensä 69 työehtosopimuksen edustavuuden. Uuden päätöksen antaminen todettiin lautakunnassa tarpeettomaksi 55 työehtosopimuksen osalta. Vahvistamislautakunta antoi yhteensä 14 uutta päätöstä työehtosopimusten yleissitovuudesta, joita oli pidettävä työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamisesta annetussa laissa tarkoitetulla tavalla olennaisesti muuttuneina työehtosopimuksina.

Lautakunta vahvisti viisi työehtosopimusta yleissitoviksi ja kaksi yleissitovuutta vailla oleviksi. Näistä kaksi työehtosopimusta koskivat kokonaan uusia toimialoja. Yksi aikaisemmin yleissitovaksi vahvistettu työehtosopimus vahvistettiin yleissitovuutta vailla olevaksi. Kahden työehtosopimuksen soveltamisala oli laajentunut tai supistunut ja kahta työehtosopimusta pidettiin uusina työehtosopimusosapuolen muutoksen johdosta. Lisäksi lautakunta teki kolme päätöstä työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistamisen edellytysten puuttumisesta sopijayhdistyksen sääntömuutoksen johdosta ja kolme päätöstä yrityskohtaisia työehtosopimuksia koskien.

Lautakunta antoi toimintavuonna yhden päätöksen yleissitovuusasian uudelleen käsittelemistä koskeneen hakemuksen johdosta.

Valitukset vahvistamislautakunnan päätöksistä

Lautakunta antoi työtuomioistuimelle lausunnon yhdestä toimintavuonna tehdystä vahvistamislautakunnan päätöksestä, josta tehtiin valitus. Lisäksi lautakunta antoi kertomusvuonna työtuomioistuimelle lausunnon vuonna 2020 lautakunnan ratkaisuun tehdystä valituksesta.

Vahvistamislautakunnan toimintamenot (€) 1.1. – 31.12.2021

Työehtosopimusrekisteri ja VirastoVahva	25 775,66
Palkkiot	15 640,00
Virallinen lehti	1 700,04
Muut kulut	815,00
Yhteensä	43 930,70

Helsingissä 28.2.2022

Puheenjohtaja   Tapani Vasama

Sihteeri   Jarno Virtanen

TYÖEHTOSOPIMUKSEN YLEISSITOVUUDEN VAHVISTAMISLAUTAKUNNAN VUONNA 2021 TARKASTELEMAT TYÖEHTOSOPIMUKSET

YLEISSITOVAT TYÖEHTOSOPIMUKSET

Ahtausalan teknisten toimihenkilöiden työehtosopimus
Ahtausalan toimihenkilöiden työehtosopimus
Ahtausalan työehtosopimus
Ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten työehtosopimus
Autoliikennealojen toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
Bingotyöntekijöitä koskeva työehtosopimus
Elintarvikealan automiesten työehtosopimus
Elintarvikealojen työehtosopimus
Elokuvateattereita koskeva työehtosopimus
Golf-alan työehtosopimus
Hammaslaboratorioalan työehtosopimus
Hiihtokeskusalan työehtosopimus
Huolinta-alan toimihenkilöiden työehtosopimus
Huoltokorjaamoiden työehtosopimus
Huvi-, teema- ja elämyspuistoja koskeva työehtosopimus
Kaupan automiesten työehtosopimus
Kotimaan matkustaja-alusliikenteen työehtosopimus
Kuorma-autoalan työehtosopimus
Lasikeraamisen teollisuuden toimihenkilöiden työehtosopimus
Leipomoiden työntekijöitä koskeva työehtosopimus
Liha-alan työehtosopimus
Liikenneopetusalan työehtosopimus
Linja-autohenkilökunnan työehtosopimus
Losseja koskeva työehtosopimus (kaksi kautta)
Maalausalan työehtosopimus urakkahinnoitteluineen
Matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajan palveluita koskeva työehtosopimus - esimiehet
Matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajan palveluita koskeva työehtosopimus – työntekijät
Matkatoimistoja koskeva työehtosopimus
Meijerityöntekijöitä koskeva työehtosopimus
Museoiden työehtosopimus
Näyttelijöiden teatterityöehtosopimus
Ohjelmapalvelualan työehtosopimus
Optikoiden työehtosopimus
Panimoiden ja virvoitusjuomatehtaiden työehtosopimus

Puusepänteollisuuden toimihenkilöiden työehtosopimus
 Satama-alan työehtosopimus
 Suunnittelu- ja konsulttialan toimihenkilöiden työehtosopimus
 Suunnittelu- ja konsulttialan ylempien toimihenkilöiden työehtosopimus
 Sähköistys- ja sähköasennusalan työehtosopimus
 Tanssinopettajien työehtosopimus
 Teatterialan työehtosopimus
 Tekstiili- ja muotialan toimihenkilösopimus
 Tekstiili- ja muotialan työehtosopimus
 Terminaalitoimintaa koskeva työehtosopimus
 Tilapäisten teatterimuusikkojen työehtosopimus
 Turvetuotantoalan työehtosopimus
 Työkeskuksia ja sosiaalisesti yritykseksi muuttuneita työkeskuksia koskeva työehtosopimus
 Yksityisen opetusalan työehtosopimus
 Yliopistojen yleinen työehtosopimus
 Äänilevytuottajayhtiöiden palveluksessa olevia muusikkoja, laulajia ja kapellimestareita koskeva työehtosopimus

YLEISSITOVUUTTA VAILLA OLEVAT TYÖEHTOSOPIMUKSET

Arctia -konsernin kansi- ja konemiehistöä sekä taloushenkilökuntaa koskeva työehtosopimus
 Arctia -konsernin konventionaalisten jäänmurtajien konepäällystää koskeva työehtosopimus
 Arctia -konsernin monitoimimurtajien konepäällystää koskeva työehtosopimus
 Avaintyönantajat AVAINTA ry:n ja Sosiaali- ja terveysalan neuvottelujärjestö SOTE ry:n työehtosopimus
 Avaintyönantajat AVAINTA ry:n opetusalan työehtosopimus
 Avaintyönantajat AVAINTA ry:n työehtosopimus
 Bioenergiateollisuuden palveluyritysten työehtosopimus
 Elintarviketeollisuuden sähköalan työntekijöiden työehtosopimus
 Elokuva- ja TV-tuotantoa koskeva työehtosopimus
 Henkilökohtaisia avustajia koskeva työehtosopimus
 Huolto- ja kunnossapitopalvelualan työehtosopimus ylemmille toimihenkilöille
 Lasikeraamisen teollisuuden sähkömiesten työehtosopimus
 Rakennustuoteteollisuuden sähkömiesten työehtosopimus
 Taksiliikenteen työehtosopimus
 Terveyspalvelualan työehtosopimus (Unioni)
 Urheiluseuroja koskeva työehtosopimus
 Vakinaisten teatterimuusikkojen työehtosopimus
 Yksityisen laboratorioalan toimihenkilöiden työehtosopimus

**Työehtosopimuksen yleissitovuuden
vahvistamislautakunta**

**Asiakirjan sähköinen allekirjoitus
Elektronisk underskrift av document
Electronic signature of a document**

Asia / Sak / Case

22-16   Toimintakertomukset 2021-2026

Asiakirja / Dokument / Document

22-16-4   Toimintakertomus 2021

Allekirjoitukset / Underskrifter / Signatures